

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Cour de cassation (Francja) w dniu 26 lipca 2018 r. – UB / VA; Tiger SCI; WZ, działający w charakterze syndyka UB; Banque patrimoine et immobilier SA.

(Sprawa C-493/18)

(2018/C 364/04)

Język postępowania: francuski

Sąd odsyłający

Cour de cassation

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca w postępowaniu kasacyjnym: UB

Strona przeciwna: VA; Tiger SCI; WZ, działający w charakterze syndyka UB; Banque patrimoine et immobilier SA

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy powództwo syndyka, upoważnionego przez sąd państwa członkowskiego, który wszczął postępowanie upadłościowe, mające za przedmiot uznanie wpisu hipotek na nieruchomościach dłużnika znajdujących się w innym państwie członkowskim oraz sprzedaży tych nieruchomości w tym państwie za bezskuteczne względem tego postępowania, i zmierzające do przywrócenia tych składników do majątku dłużnika, wynika bezpośrednio z postępowania upadłościowego lub jest z nim ściśle związane?
- 2) W przypadku odpowiedzi twierdzącej, czy sądy państwa członkowskiego, w którym wszczęto postępowanie upadłościowe są wyłącznie właściwe do rozpatrzenia takiego powództwa syndyka czy, przeciwnie, sądy państwa członkowskiego miejsca położenia nieruchomości są w tym zakresie wyłącznie właściwe, czy też oprócz tych sądów istnieje równoległa właściwość, i na jakich warunkach?
- 3) Czy orzeczenie, na podstawie którego sąd państwa członkowskiego wszczęcia postępowania upadłościowego upoważnia syndyka do wniesienia, w innym państwie członkowskim, powództwa, należącego zasadniczo do właściwości sądu, który wszczął postępowanie upadłościowe, może skutkować przyznaniem jurysdykcji innemu państwu członkowskiemu, w szczególności, jeśli decyzja ta mogłaby zostać zakwalifikowana jako orzeczenie dotyczące prowadzenia postępowania upadłościowego w rozumieniu art. 25 ust. 1 rozporządzenia [(WE) nr 1346/2000]⁽¹⁾ i w związku z tym mogłaby podlegać uznaniu bez dalszych formalności zgodnie z tym przepisem?

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U. 2000, L 160, s. 1).

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Administratiwen syd Sofija-grad (Bułgaria) w dniu 30 lipca 2018 r. – BT / Byłgarska narodna banka

(Sprawa C-501/18)

(2018/C 364/05)

Język postępowania: bułgarski

Sąd odsyłający

Administratiwen syd Sofija-grad

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: BT

Strona przeciwna: Byłgarska narodna banka

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy z zasad równoważności i skuteczności prawa Unii Europejskiej wynika, że **sąd krajowy ma obowiązek z urzędu zakwalifikować skargę jako wniesioną na podstawie niewykonania określonego w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej obowiązku państwa członkowskiego**, gdy skarga ma za **przedmiot pozaumowną odpowiedzialność państwa członkowskiego za szkody wynikające z naruszenia prawa Unii Europejskiej** wyrządzone przez instytucję państwa członkowskiego, w sytuacji gdy:
  - art. 4 ust. 3 TUE nie wskazano wyraźnie jako podstawy prawnej w skardze, lecz z okoliczności opisanych w skardze wynika, że żąda się naprawienia szkody wynikającej z naruszenia przepisów prawa Unii Europejskiej;
  - roszczenie odszkodowawcze oparto na krajowym przepisie dotyczącym odpowiedzialności państwa za szkody wynikające z działalności administracji, uregulowanej jako niezależna od winy, na następujących warunkach: niezgodny z prawem akt, działanie lub beczynność organu lub urzędnika w ramach lub przy okazji działalności administracji; wyrządzona szkoda – majątkowa lub niemajątkowa; bezpośredni i natychmiastowy związek przyczynowy między szkodą a niezgodnym z prawem działaniem organu;
  - zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego sąd z urzędu ma obowiązek określić podstawę prawną skargi dotyczącej odpowiedzialności państwa za działalność organów ochrony prawa, przy uwzględnieniu okoliczności, na których oparto skargę?
- 2) Czy z motywu 27 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010⁽¹⁾ z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego) wynika, że w okolicznościach rozpatrywanych w postępowaniu głównym zalecenie przyjęte na podstawie art. 17 ust. 3 tego rozporządzenia, w którym wskazano na naruszenie prawa Unii przez krajowy bank centralny państwa członkowskiego w związku z terminami wypłaty gwarantowanych depozytów deponentów w konkretnej instytucji kredytowej:
  - **ustanawia prawo dla deponentów tej instytucji kredytowej do powołania się na to zalecenie przed sądem krajowym** w celu uzasadnienia skargi dotyczącej szkód wynikających z tego naruszenia prawa Unii, mając na względzie wyraźne uprawnienie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego do ustalania naruszenia prawa Unii Europejskiej, a także okoliczność, że deponenti nie są i nie mogą być adresatami zalecenia i nie wywołuje ono w stosunku do nich bezpośrednich skutków prawnych;
  - **jest ważne w odniesieniu do wymogu, by naruszony przepis ustanawiał jasne i bezwarunkowe obowiązki, mając na względzie**, że art. 1 pkt 3 ppkt (i) dyrektywy 94/19/WE⁽²⁾ [Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r.] w sprawie systemów gwarancji depozytów interpretowany w związku z motywami 12 i 13 tej dyrektywy nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych do powstania jasnego i bezwarunkowego obowiązku państwa członkowskiego i nie ustanawia bezpośrednio prawa dla deponentów, a także biorąc pod uwagę okoliczność, że w tej dyrektywie przewidziano minimalny poziom harmonizacji, który nie obejmuje elementów, na podstawie których można by ustalić niedostępność depozytu[,] a zalecenia nie oparto na innych jasnych i bezwarunkowych przepisach prawa Unii dotyczących tych elementów, w tym: oceny niedostatecznej płynności i braku perspektywy wypłaty; istniejącego obowiązku stosowania środków wczesnej interwencji i wsparcia działalności instytucji kredytowej?
  - **jest ważne w odniesieniu do krajowego banku centralnego**, który nie ma związku z krajowym systemem gwarancji depozytów i nie jest właściwym organem w rozumieniu art. 4 pkt 2 ppkt [iii] rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, **mając na względzie przedmiot wspomnianego zalecenia – gwarantowanie depozytów**, a także określone w art. 26 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia uprawnienie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego do przyjmowania zaleceń dotyczących systemu gwarancji depozytów?
- 3) Czy z wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej: z dnia 12 października 2004 r., Paul i in., C-222/02, EU:C:2004:606, pkt 38-39, 43, 49-51; z dnia 5 marca 1996 r. w sprawach połączonych C-46/93 i C-48/93, Brasserie du pêcheur SA i Factortame Ltd, ECLI:EU:C:1996:79, pkt 42, 51; [z dnia 15 czerwca 2000 r.] w sprawie Dorsch Consult/Rada i Komisja, C-237/98 P, ECLI:EU:C:2000:321, pkt 19; z dnia 2 grudnia 1971 r., Aktien-Zuckerfabrik Schöppenstedt, 5/71, pkt 11, a także z aktualnego stanu prawa Unii Europejskiej odnoszącego się do rozpatrywanych w postępowaniu głównym okoliczności, wynika, że:
  - A) Przepisy dyrektywy 94/19/WE, a konkretnie art. 7 ust. 6 tej dyrektywy, **ustanawiają prawa deponentów do dochodzenia naprawienia przez państwo członkowskie szkód wynikających z niedostatecznego nadzoru nad instytucją kredytową** przechowującą depozyty, a także czy prawa te są ograniczone do gwarantowanych wysokości depozytów czy też wskazane w tym przepisie pojęcie „odszkodowania” należy interpretować rozszerzająco?;

- B) Środki nadzorcze służące reorganizacji instytucji kredytowej takie jak zastosowane w postępowaniu głównym przez krajowy bank centralny państwa członkowskiego, w tym wstrzymanie wypłat, przewidziane konkretnie w art. 2 tiret siódme dyrektywy 2001/24/WE⁽³⁾, **stanowią nieuzasadnioną i nieproporcjonalną ingerencję w prawo własności deponentów**, uzasadniającą pozaumowną odpowiedzialność za szkody wynikające z naruszenia prawa Unii, **w sytuacji gdy dane państwo członkowskie przewidziało w swoim prawodawstwie** naliczanie odsetek umownych w okresie stosowania środków, a w odniesieniu do depozytów przekraczających gwarantowaną wysokość – ich zaspokojenie w ogólnym postępowaniu upadłościowym i możliwość wypłaty odsetek, mając na względzie zawarte w prawie bułgarskim art. 116 ust. 5 Zakon za kredytne instytucji (ustawy o instytucjach kredytowych) oraz art. 4 ust. 2 pkt 1 i art. 94 ust. 1 pkt 4 Zakon za bankowata nesystojatelnost (ustawy o upadłości banków)?
- C) **Przesłanki pozaumownej odpowiedzialności** za szkody wynikające z działania i bezczynności w związku z wykonywanymi uprawnieniami nadzorczymi krajowego banku centralnego państwa członkowskiego objętymi zakresem stosowania art. 65 ust. 1 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej nie powinny być niezgodne z przesłankami i zasadami tej odpowiedzialności określonymi w prawie Unii, a konkretnie z: zasadą niezależności żądania odszkodowawczego od żądania stwierdzenia nieważności i ustalenia niedopuszczalności określonego w prawie krajowym wymogu uprzedniego stwierdzenia nieważności działania prawnego lub bezczynności, w odniesieniu do których żąda się naprawienia szkody; niedopuszczalnością określonego w prawie krajowym wymogu związanego z zawinionym działaniem organu lub urzędnika, w odniesieniu do którego to działania żąda się naprawienia szkody; wymogiem, w wypadku skarg o naprawienie szkód materialnych, aby w chwili złożenia skargi skarżącemu wyrządzono faktyczną i pewną szkodę?
- D) Zgodnie z określoną w prawie Unii zasadą niezależności żądania naprawienia szkód od żądania stwierdzenia nieważności należy spełnić **wymóg niezgodności z prawem danego działania instytucji, równoważny z określonym w prawie krajowym państwa członkowskiego wymogiem** stwierdzenia nieważności prawnego działania lub bezczynności, w odniesieniu do których żąda się naprawienia szkody – a mianowicie środków służących reorganizacji instytucji kredytowej – mając na względzie rozpatrywane w postępowaniu głównym okoliczności oraz że:
- strona skarżąca – deponent w instytucji kredytowej, nie jest adresatem tych środków, a także że zgodnie z prawem krajowym i orzecznictwem sądów tej stronie skarżącej nie przysługuje prawo do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności indywidualnych aktów, w których zastosowano owe środki, a które to akty uprawomocniły się;
  - w prawie Unii, w rozpatrywanej dziedzinie konkretnie w dyrektywie 2001/24/WE, nie przewidziano wyraźnie obowiązku państw członkowskich odnoszącego się do umożliwienia zaskarżenia środków nadzorczych w odniesieniu do wszystkich wierzycieli w związku ze stwierdzeniem ważności środków;
  - w prawie państwa członkowskiego nie przewidziano pozaumownej odpowiedzialności za szkody wynikające ze zgodnego z prawem działania organu lub urzędnika?
- E) Na wypadek dokonania wykładni, zgodnie z którą w okolicznościach rozpatrywanych w postępowaniu głównym **wymóg niezgodności z prawem danego działania instytucji nie ma zastosowania** do żądań deponenta instytucji kredytowej dotyczących szkód wynikających z działania lub bezczynności krajowego banku centralnego państwa członkowskiego, a w szczególności odsetek od niewypłaconych w terminie gwarantowanych depozytów i depozytów przekraczających gwarantowaną wysokość, dochodzonych tytułem naprawienia szkód wynikających z naruszenia art. 63-65, 120 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 17 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, **mają zastosowanie określone przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej przesłanki dotyczące pozaumownej odpowiedzialności za szkody:**
- wynikające ze zgodnego z prawem działania instytucji, **a konkretnie trzy kumulatywne przesłanki, czyli: istnienie faktycznej szkody, związek przyczynowo-skutkowy między szkodą a danym działaniem, a także nadzwyczajny i szczególny charakter szkody, w szczególności do żądania odsetek od niewypłaconych w terminie gwarantowanych depozytów; czy też**
  - w dziedzinie polityki gospodarczej, a zwłaszcza przesłanka, zgodnie z którą odpowiedzialność powstaje „tylko w wypadku stwierdzenia wystarczająco poważnego naruszenia normy prawnej wyższego rzędu, chroniącej podmioty indywidualne”, w szczególności w wypadku skargi deponenta dotyczącej depozytów przekraczających gwarantowaną wysokość, dochodzonych tytułem naprawienia szkód, do których ma zastosowanie tryb określony w prawie krajowym – mając na względzie **przyznany szeroki zakres uznania w ramach oceny państw członkowskich w związku z art. 65 ust. 1 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i środkami określonymi w dyrektywie 2001/24/WE – gdy okoliczności związane z instytucją kredytową i osobą, która dochodzi naprawienia szkód, wiążą się wyłącznie z jednym państwem członkowskim, lecz w odniesieniu do wszystkich deponentów mają zastosowanie te same przepisy i konstytucyjna zasada równości przed prawem?**
- 4) Czy z wykładni art. 10 ust. 1 w związku z art. 1 pkt 3 ppkt (i) i art. 7 ust. 6 dyrektywy 94/19/WE oraz rozważań prawnych wywiedzionych z wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 21 grudnia 2016 r., Vervloet i in., ECLI:EU:C:2016:975, pkt 82-84, wynika, że zakresem przepisów dyrektywy są objęci także deponenti,

- których depozyty nie są wymagalne na podstawie umów i przepisów ustawowych w okresie od wstrzymania wypłat przez instytucję kredytową do cofnięcia jej zezwolenia na prowadzenie działalności bankowej, w tym dany deponent nie wyraził woli nastąpienia tej wymagalności,
- którzy zgodzili się z klauzulą przewidującą wypłatę gwarantowanej wysokości depozytów w trybie krajowego prawodawstwa państwa członkowskiego, a konkretnie po cofnięciu zezwolenia instytucji kredytowej, która przechowuje depozyty, i ta przesłanka jest spełniona, oraz
- wspomniana klauzula w umowach o depozyty ma moc ustawy między stronami, zgodnie z krajowym prawodawstwem państwa członkowskiego?

Czy z przepisów tej dyrektywy lub z innego przepisu prawa Unii wynika, że sąd krajowy nie powinien uwzględniać podobnej klauzuli zawartej w umowach o depozyty ani rozpatrywać skargi deponenta dotyczącej odsetek od niewypłaconej w terminie gwarantowanej wysokości depozytów określonych w tych umowach, biorąc pod uwagę przesłanki pozaumownej odpowiedzialności za szkody wynikające z naruszenia prawa Unii oraz na podstawie art. 7 ust. 6 dyrektywy 94/19?

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE, Dz.U. 2010, L 331, s. 12.

⁽²⁾ Dyrektywa 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów, Dz.U. 1994, L 135, s. 5.

⁽³⁾ Dyrektywa 2001/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych, Dz.U. 2001, L 125, s. 15.

**Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Conseil d'État (Francja)
w dniu 30 lipca 2018 r. – COPEBI SCA / Etablissement national des produits de l'agriculture et de la
mer (FranceAgriMer)**

(Sprawa C-505/18)

(2018/C 364/06)

Język postępowania: francuski

Sąd odsyłający

Conseil d'État

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: COPEBI SCA

Strona pozwana: Etablissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)

Uczestnik postępowania: Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

Pytanie prejudycjalne

Czy decyzja Komisji Europejskiej 2009/402/WE z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie „planów interwencyjnych” w sektorze owoców i warzyw wprowadzonych przez Francję [C 29/05 (ex NN 57/05)] ⁽¹⁾ powinna być interpretowana w ten sposób, że obejmuje ona pomoc wypłaconą przez Office national interprofessionnel des fruits, des légumes et de l'horticulture (ONIFLHOR) na rzecz comité économique agricole du bigarreau d'industrie (CEBI) i przyznaną producentom czereśni przemysłowych o białym mięszu przez grupy producentów będących członkami tego komitetu, chociaż CEBI nie figuruje wśród ośmiu rolniczych komitetów ekonomicznych wymienionych w pkt 15 decyzji, a pomoc ta, w przeciwieństwie do mechanizmu finansowania opisanego w pkt 24–28 tej decyzji, była finansowana wyłącznie przez ONIFLHOR, a nie również z dobrowolnych wkładów wnoszonych przez producentów, zwanych udziałami producentów?

⁽¹⁾ Dz.U. L 127, s. 11.